
OLIMPIJADAMA OKO SVIJETA

Svaka škola ima svoje zvijezde. Znaite ih, onog mršavog iz b razreda koji prolazi s 5,00 ili kraljicu crno-bijelih klavirskih tipki iz suprotne smjene. Ti su mladići i djevojke velikoj većini svojih školskih kolega neobični, "egzotični", neshvatljivi. Izvrsno uče, ozbiljno su posvećeni nekom hobiju, uspješni su na državnim, ali i međunarodnim natjecanjima. Predmet su zavisti i ogovaranja, ali i prvi koji će vam pružiti pomoć ako zapnete s gradivom. No, neke zvijezde blistaju jače od drugih. A zvijezda s kojom sam imala čast razgovarati, koja je 3 godine dijelila sa mnom školske hodnike, ističe se i među najsjajnijima. Zašto? Pustit ću ga da vam sam kaže. Dame i gospodo, prvi *PlayMathov* gost, matematičar, informatičar, fizičar... MARKO ŽIVKOVIĆ.

Olimpijac s četiri medalje oko vrata

▷ *Predstavi se našim čitateljima u nekoliko riječi. Tko je Marko?*

Marko je dečko koji bi se u životu volio baviti znanosti, bivši učenik zagrebačke Pete gimnazije, sadašnji student prve godine Prirodoslovno-matematičkog fakulteta.

▷ *Dviju prvih godina, da budemo precizni...*

Ako baš inzistiraš. U rujnu sam upisao matematiku i fiziku.

▷ *Sudeći po impresivnoj natjecateljskoj karijeri, dva teška studija istovremeno bit će za tebe mačji kašalj.*

Ma nije baš tako...

▷ *Hajde sad, ne dolazi se često u situaciju da netko traži od tebe da se hvališ svojim uspjesima. Kakve si rezultate postigao natječući se?*

Pa, bio sam prvi na 10 državnih natjecanja od ukupno 12 na kojima sam sudjelovao, i to 6 puta iz matematike (*to bi značilo 6/6, jer državna razina postoji tek od sedmog razreda, op.a.*), 3 puta iz fizike i jednom iz informatike. Bio sam i na 6 međunarodnih olimpijada, mediteranskim natjecanjima...

▷ *Međunarodna olimpijada?*

UNESCO organizira šest takvih olimpijada i to iz područja informatike, fizike, matematike, biologije,

kemije i astronomije, svaku od njih jednom godišnje u drugoj zemlji. Svaka zemlja šalje reprezentaciju od četiri člana, koji se biraju nakon državnog natjecanja iz određenog predmeta. Kandidata se može izravno pozvati na temelju rezultata na državnom, ili se na licu mjesta organizira dodatno natjecanje, tzv. Mala olimpijada. Ja sam na olimpijadama sudjelovao ukupno 6 puta: po dvaput iz informatike, fizike i matematike, i osvojio 4 brončane medalje. Na prvoj, i to iz fizike, natjecao sam se još u prvom razredu srednje škole.

▷ *Osim što je, naravno, riječ o borbi znanjem na međunarodnoj razini, čini se da je MO i zgodna prilika za daleka putovanja...*

U pravu si (smijeh). Zahvaljujući olimpijadama obišao sam svijet - Engleska, SAD, Koreja, Japan... Najbolje je bilo prethodne godine kad je IPO (međunarodna fizička olimpijada) održana na Baliu! Zbog toga sam čak odustao od IMO (međunarodna matematička olimpijada), jer su se termini poklopili.

▷ *Još neko natjecanje za koje bismo trebali znati?*

Natjecanje iz astronomije u prvom srednje. Napravio sam rad koji je neslavno propao jer mi nitko nije vjerovao da sam se samostalno služio integralnim računom u obradi podataka.

▷ *Kakva je općenito atmosfera na takvim natjecanjima? Dolaze li se učenici prvenstveno natjecati ili družiti i sklapati nova poznanstva?*

Oboje. Natjecanje je važno, važno je što bolje predstaviti svoju zemlju, ali to je ujedno i izvrsna atmosfera za upoznavanje mladih sličnih tebi iz svih krajeva svijeta. Priča se da tamo dolazi mnogo manje djevojaka nego mladića... Istina, iako ne mislim da su cure manje sposobne, možda ih samo takve stvari manje zanimaju.

Fieldsova medalja

▷ *Kada su zapravo ljudi oko tebe shvatili koliko si nadaren?*

Nemam pojma... valjda kad sam krenuo u školu. Doduše, moja mama još uvijek priča kako sam u dobi od 4 godine shvatio negativne brojeve. Znaš kakve su mame, one prve sve shvate (smijeh).

▷ *Jesi li ikad u školi imao problema jer si, recimo, bio bolje upućen u gradivo od svog profesora?*

Pa bilo je manjih sukoba (smijeh), ali imao sam sreću da su mi predavali uglavnom vrlo dragi i susretljivi profesori. Najveći problem u školi bila mi je - kronična dosada.

▷ *Činjenica je da su i najveći matematički umovi svih vremena ponekad imali loše ocjene iz prirodnih predmeta. Jesi li ti imao sličnih "nezgoda"?*

Kako da ne! Ispravljao sam i jedinicu iz testa iz trigonometrije... Svakome se može dogoditi loš dan, loš tjedan... Pa i moj najveći uzor, sam Einstein, imao je drugi red iz matematike. Istina, veliku ulogu igra i motivacija. Na primjer, zadaci koje s lakoćom rješavam na državnim natjecanjima vjerojatno bi mi na nekoj nižoj razini zadali mnogo više muke. Doduše, ide i obrnuto - zadatke s olimpijade lakše bih riješio na državnom.

▷ *Planovi za budućnost?*

Neodređeni, ne planiram daleko unaprijed. Sad ću najprije završiti studij, onda ću vidjeti što ću dalje.

▷ *Možda poslijediplomski u inozemstvu?*

Ako mi se pruži dobra prilika, ne vidim zašto ne.

▷ *Postoji li neka nagrada koju bi volio dobiti za svoj rad? "Pucaš" li na Nobelovu?*

Tko ne puca? (smijeh). Premda bi me Fieldsova medalja više veselila, moram priznati. To je nagrada koja se dodjeljuje za izvanredan doprinos na području matematike, ali isključivo matematičarima mladim od 40 godina.

▷ *Čime se zabavljaš u slobodno vrijeme?*

Ničim posebnim. Čitam, slušam glazbu, igram biljar...

Naj, naj

▷ ... *matematički teorem?*

Gödelov teorem nepotpunosti

▷ ... *fizikalna teorija?*

Teorija relativnosti, ali samo dok ne shvatim kvantnu

▷ ... *područje matematike?*

Kombinatorika

▷ ... *olimpijada?*

Fizika na Baliju

▷ ... *vrsta glazbe?*

Klasična

▷ ... *pisac?*

Agatha Christie, savršena razbibriga

▷ ... *boja?*

Plava

▷ ... *doba dana?*

Večer, tad sam najaktivniji

Za kraj

▷ *Hvala što si pristao na ovaj razgovor, Marko. Moram reći da si bio vrlo ugodan sugovornik.*

Nema problema, ali očekujem da mi poklonite taj broj *PlayMatha*!

I tako, sve u svemu - jedan posve normalan mladi čovjek... a u slobodno vrijeme matematički genij.

Razgovarala

Hana Ševerdija